

Одного лютого ранку тисяча дев'ятсот тридцять третього року Андреас Еггер підняв із наскрізь промоклого, смердючого чимось кислим сінника помираючого чоловіка, щоб пронести його до села понад три кілометри вкритими товстим шаром снігу гірськими стежинами. Йоганнес Калішка ціле життя випасав кіз, через що жителі долини називали його не інакше як Рогатим Гансом.

Зазирнути до Рогатого Ганса Андреаса змусило дивне передчуття. Він знайшов чоловіка скоцюрбленим під цілою купою старих козячих шкір за давно вже охололою грубкою. Від блідого, наче полотно, пастуха залишилися майже самі кістки, і він витріщався на Еггера крізь темряву. Андреас одразу зрозумів, що смерть уже стоїть у чоловіка за плечима. Він підняв його обома руками, неначе дитину, й обережно посадив на вислані сухим мохом заплічні ноші, котрі Рогатий Ганс усе життя тягав за спиною, збираючи в них

хмиз або вмостивши туди поранених кіз. Андреас обв'язав чоловіка мотузкою для худоби, припнув її до каркасу й затягнув вузли так міцно, що шворка аж уп'ялася в деревину. У відповідь на питання, чи боляче йому, Рогатий Ганс лише похитав головою та скривив губи в усмішці. Еггер знав, що він бреше.

Перші тижні нового року видалися надзвичайно теплими. Сніг у долинах розтанув, і в селі постійно чулося крапання й плюскіт талої води. Проте в останні кілька днів знову похолоднішало, з неба посипав нескінченний густий сніг і заховав усе довкола під своєю всюдисущою білизою. Усе живе і навіть кожен звук здавалися білими. Перші кілька сотень метрів Еггер не розмовляв із чоловіком, який тремтів у нього за плечима. Він і так мав чим зайнятися: мусив стежити за шляхом, що вигинався перед ним мовчазним гірським серпантинном. Мела хуртовина, й обриси дороги лишалося лише вгадувати. Час від часу він зауважував, що Рогатий Ганс поворушився. «Давай-но ще помри мені тут», — кинув через плече, не сподіваючись на відповідь. Минуло майже півгодини, у вухах лунало лише власне важке дихання, аж раптом ззаду донеслося:

— Померти було б не найгірше.

— Та тільки не в мене на горбі! — відізвався Еггер і зупинився, щоб приладнати на місце шкіряний ремінь на плечі. Якусь мить він прислухався до мовчазного снігу. Довкола панувала суцільна тиша. Мовчали гори, які він так добре знав. Утім, вони досі могли наповнити його серце страхом. — На моєму горбі зась, — повторив він і рушив далі. За кожним поворотом здавалося, що сніг валить дедалі густіше, такий він був непроглядний, м'який і безшумний. Рогатий Ганс ворушився щоразу рідше, поки зовсім не припинив, і Еггер уже подумував про найгірше.

— Ти вже помер? — поцікавився він.

— Ще ні, ти, кульгавий чортяко, — донеслося у відповідь навдивовижу чітко.

— Я тільки припустив. До села мушиш протриматися, а там роби що хочеш.

— А якщо я не хочу триматися до села?

— Мушиш! — відрубав Еггер. Тепер йому здавалося, що вони вже вдосталь набазікалися, і наступні півгодини минули в тиші.

Коли до села навпростець залишалось триста метрів, на висоті Скелі Шулік, де, наче горбаті гноми, похилилися перші сосни, Еггер збочив

зі стежки, зашпортався, гепнувся на дупу та зїхав косогором на двадцять метрів нижче, аж поки не зачепився за кругляк майже з людину завбільшки. У скелястому затінку було безвітряно, здавалося, сніг падав тут повільніше й тихіше. Еггер сидів, злегка обіпершись спиною на ноші. Він відчув різкий, але стерпний біль у лівому коліні. Добре, що нога взагалі залишилася цілою. Рогатий Ганс якусь мить зовсім не ворухився, а потім несподівано почав кахикати та на додачу ще й теревенити своїм захриплим і таким тихим голосом, що годі було щось розчути.

— Де ти волів би лежати, Андреасе Еггер?

— Га?

— У якій землі ти хотів би бути похований?

— Не зна, — буркнув Еггер. Він ніколи про таке не замислювався та й узагалі вважав, що немає сенсу гаяти час і думки на такі речі. — Земля є земля і, де б ти не лежав, залишається однаковою.

— Може, вона й залишається однаковою, та й усе на світі стане таким зрештою, — пролунав шепіт Рогатого Ганса, — але настане Холод. Холод, котрий пройматиме до кісток. Він зжере твою душу.

— І душу теж? — перепитав Еггер, раптом відчувши, як поза шкірою пішов мороз.